

PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING (PPS) @ TNO

VERKLARINGSMODEL & LEERAANBOD

TNO innovation
for life

PPS & DE ROL VAN TNO

De overheid stimuleert partijen in de zorg en preventie steeds nadrukkelijker om met elkaar samen te werken in het bereiken van maatschappelijke doelen. Vraagsturing, zoals in het kader van het topsectorenbeleid, is daarbij leidend, opdat niet alleen (publieke) gezondheids-winst wordt geboekt, maar ook private, economische bedrijvigheid wordt gestimuleerd. Als gevolg hiervan zet TNO in op nieuwe strategieën die moeten leiden tot het aangaan van coalities met private partijen. Dat vraagt: a) een gemeenschappelijk denkkader over PPS, en b) specifieke competenties van betrokkenen.

VERKLARINGSMODEL

Binnen TNO worden op diverse plekken projecten uitgevoerd die bijdragen aan de ontwikkeling van een model voor PPS. In deze factsheet is deze kennis gebundeld. Het resultaat is een TNO Verklaringsmodel PPS, waarin succesvolle publiek-private samenwerking en de factoren die daarop van invloed zijn logisch en inzichtelijk worden geordend.

COMPETENTIES VOOR PPS

Succesvol acteren in een PPS vraagt om specifieke competenties. TNO ontwikkelde in 2013 een competentieprofiel, dat is beschreven in de Handreiking Onderzoekers Publiek-Private Samenwerking (HOPPS).

**“PUBLIEK-PRIVATE
SAMENWERKING
VRAAGT EEN
GEMEENSCHAPPELIJK
DENKKADER EN
SPECIFIEKE
COMPETENTIES”**

DEZE FACTSHEET PRESENTEERT

- › het TNO Verklaringsmodel PPS
- › het leeraanbod van TNO gericht op PPS-gerelateerde competenties.

Dr. Koen Dittrich, Dr. Jolanda Keijsers,
Dr. Marianne Stadlander
TNO, 2014

VERKLARINGSMODEL PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING

ONTWIKKELING MODEL

Het TNO Verklaringsmodel PPS is in een aantal stappen tot stand gekomen.

1. Start met een initieel model voor PPS (resultaat van een KIP-project in 2013).
2. Aanvullen tot concept model op basis van reeds binnen TNO aanwezige modellen en kennis.
3. Interviews met TNO-experts voor aanscherping concept model.
4. Verwerken tot definitief Verklaringsmodel PPS.

TOELICHTING OP HET MODEL

Het model kent 4 blokken:

- › **Input** – voorbereidende fase, factoren die het vermogen van een PPS weergeven om mensen / organisaties samen te brengen
- › **Samenwerkingsproces** – uitvoerende fase, factoren die weergeven wat nodig is om te leveren in een PPS
- › **Output** – indicatoren voor het resultaat van een PPS op korte termijn
- › **Impact** – indicatoren die voordelen van PPS voor stakeholders op langere termijn weergeven.

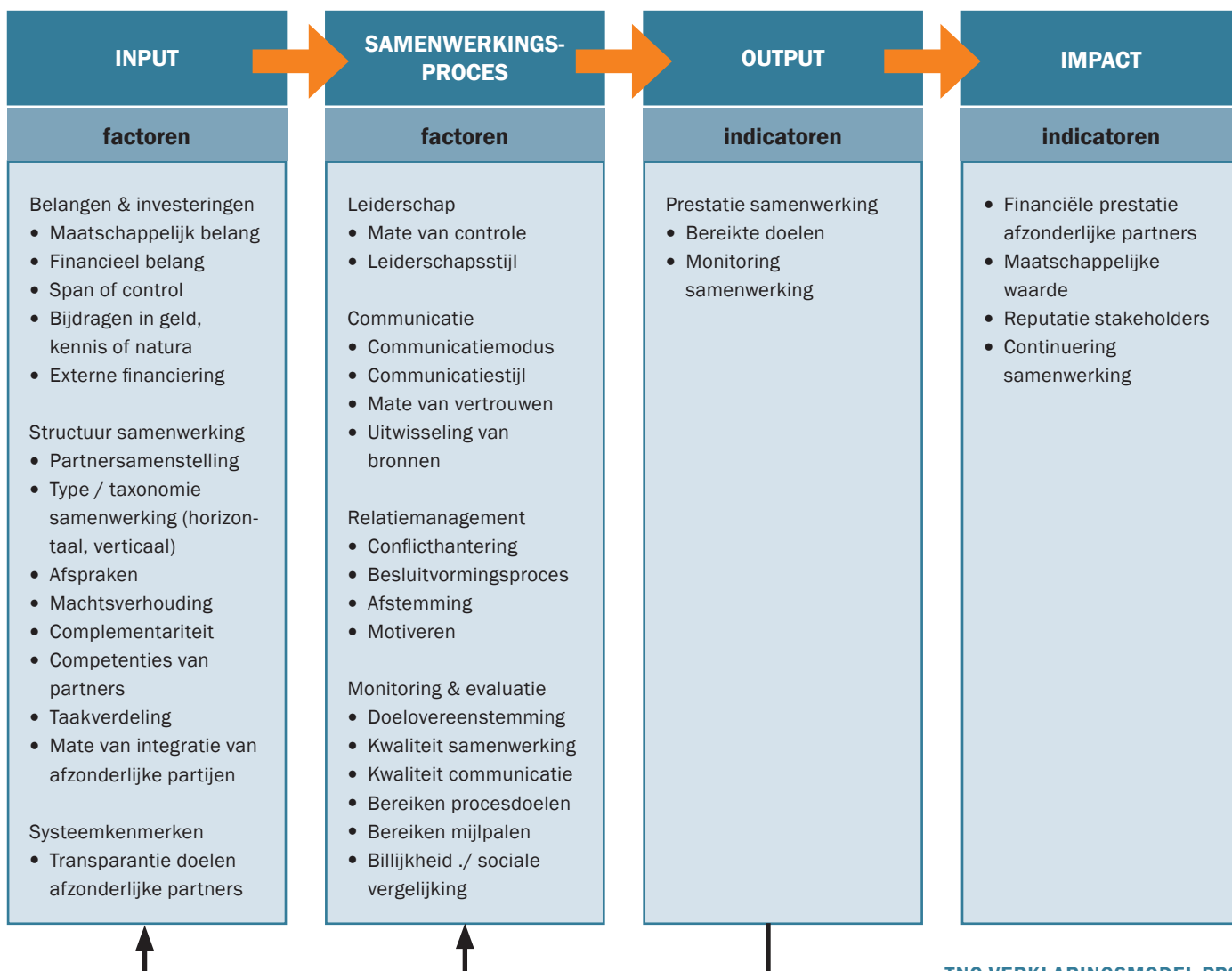
In de eerste twee blokken gaat het om factoren. Deze zijn te sturen. In de laatste twee blokken worden indicatoren weergegeven. Dit zijn (meetbare) uitkomsten van het samenwerkingsproces.

TOEPASBAARHEID

Het ontwikkelde model is breed toepasbaar. PPS is de context waarbinnen het model is opgezet. Het generieke karakter van het model zorgt er echter voor dat dit ook kan worden toegepast op allianties tussen publieke of private partijen, of op samenwerking in teams.

MEER INFORMATIE?

De ontwikkeling van het TNO Verklaringsmodel PPS staat beschreven in het TNO-rapport "TNO en Publiek-Private Samenwerking (PPS): modelontwikkeling en leeraanbod", door dr. K. Dittrich, dr. J.F.E.M. Keijsers & dr. M.C. Stadlander.

PPS COMPETENTIES & LEERAANBOD

COMPETENTIES VOOR PPS

Acteren in een PPS vraagt specifieke competenties van betrokkenen. Deze zijn in 2013 door TNO beschreven in de Handreiking Onderzoekers Publiek-Private Samenwerking (HOPPS).

HOPPS beschrijft de kerntaken in opeenvolgende fasen van PPS en geeft het bijbehorende competentieprofiel. Kennis, attitude en vaardigheden worden onderscheiden. Een onderzoeker kan zijn

eigen competenties scoren en vergelijken met het PPS-profiel.

LEERAANBOD TNO

TNO verzorgt diverse cursussen en trainingen, waarvan er 5 aansluiten bij de HOPPS kerntaken. Hier onder worden deze trainingen beschreven. In de tabel is aangegeven welke cursus gevolgd kan worden om de gewenste of benodigde kerntaken te trainen.

MEER INFORMATIE?

HOPPS is te downloaden door op www.tno.nl te zoeken op 'HOPPS'. De inventarisatie en scoring van het leeraanbod is uitgebreid beschreven in het TNO-rapport waarin ook de ontwikkeling van het verklaringsmodel PPS van TNO is beschreven.

Succesvol samenwerken	IPMA-D	Co-creatie spel	Value Case Methodiek (VCM)	Analysis, Understanding, Scenarios & Implications
<ul style="list-style-type: none"> Workshop introductie Belbin Teamrol Management Rob Groen Duur: 1 dag Kosten: € 245,- pp 	<ul style="list-style-type: none"> Projectmanagement obv NL Competence Baseline (basis) Wie: IPMA / Cito Duur: 3 dagen Kosten: € 750,- pp, examen € 725,- pp 	<ul style="list-style-type: none"> PPS in een rollenspel: 4 partijen met elk hun eigen belang - 1 casus M. Stadlander, TNO Duur: 2 uur Kosten: € 999,- grp 	<ul style="list-style-type: none"> Creëert gedeelde waarden bij start samenwerkingsfase Strategic Business Analysis (SBA), TNO Duur: min. 1 dag Kosten: va € 500,- pp 	<ul style="list-style-type: none"> Tool voor toegepaste stakeholder-analyse in bestaande PPS Strategic Business Analysis (SBA), TNO Duur: min. 1 dag Kosten: va € 500,- pp

LEERAANBOD TNO & HOPPS KERNTAKEN

Kerntaken HOPPS (Handreiking Onderzoekers Publiek-Private Samenwerking)	INPUT	INPUT	INPUT	SAMENWERKINGSPROCES	
	Succesvol samenwerken	IPMA-D	Co-creatie spel	VCM	AUSI
Formatie	--	±	+	±	±
Formuleren gemeenschappelijk doel	--	+	+	+	+
Opstellen samenwerkingsplan	--	+	+	--	--
Selecteren partner	--	--	--	--	--
Onderhandelen	--	--	+	+	+
Management	--	+	++	+	+
Managen bijdrage aan samenwerking	+	+	+	+	+
Conflictmanagement	--	+	+	+	+
Communicatie topmanagement	--	+	+	--	--
Rekening houden determinanten valorisatie	--	+	+	+	+
Vorbereiden valorisatie	--	--	+	+	+
Evaluatie	--	++	--	++	++
Evalueren prestatie-indicatoren	--	+	+	+	+
Beoordelen kwaliteit samenwerking	--	+	--	+	+
Besluitvorming voortzetten samenwerking	--	+	--	+	+

PPS @ TNO: CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

CONCLUSIES

TNO heeft veel kennis over diverse aspecten van publiek-private samenwerking. Enerzijds door deelname aan PPS'en, anderzijds door recente wetenschappelijke inzichten over factoren van belang voor succesvolle PPS. Daarnaast is er leeraanbod om betrokkenen te trainen in competenties die relevant zijn voor PPS.

TNO VERKLARINGSMODEL PPS

Deze factsheet presenteert het door TNO ontwikkelde model voor het verklaren van succesvolle PPS. Dit model vat de actuele kennis binnen TNO samen en biedt een gemeenschappelijk kader voor PPS. Hierdoor kan het model worden gebruikt als leidraad bij (publiek-private) samenwerking en onderzoek & ontwikkeling van PPS.

AANBEVELINGEN

Het TNO Verklaringsmodel PPS biedt een gemeenschappelijke taal en visie over samenwerking in het algemeen en PPS in het bijzonder. Vanuit de literatuur komt een veelheid aan factoren boven, met diverse (wisselende) terminologie en interpretatie. Gebruik van dit model in interne en externe communicatie, zowel binnen als buiten een PPS, zal bijdragen aan het onderling begrip en het succes van de samenwerking.

COMPETENTIES PPS EN LEERAANBOD

De Handreiking Onderzoekers PPS (HOPPS) beschrijft kerntaken en bijbehorende competenties voor het succesvol acteren in elke fase van een PPS. Het leeraanbod van TNO richt zich vooral op de eerste (input) en tweede (samenwerkingsproces) van PPS. Gezamenlijk dekt het aanbod vrijwel alle kerntaken.

AANBEVELINGEN

Van het beschikbare aanbod in de eerste en tweede fase lijkt het co-creatie spel het meest efficiënt (tijdsinvestering in relatie tot getrainde competenties). Daarom wordt het co-creatie spel in het onderstaande kader uitgebreider beschreven.

CO-CREATIE SPEL

Welke informatie hebben we nodig om samen succesvol te zijn?
Wie heeft welke rol in de samenwerking?
Weten we van elkaar wat ieders belangen zijn?

Herkenbare vragen? Op zoek naar de antwoorden? Speel het co-creatie spel met TNO! Ervaar hoe het is om samen te werken met organisaties met verschillende financiële en maatschappelijke belangen. In een gespeelde PPS-relatie wordt concrete ervaring opgedaan en reflectie geboden op het eigen gedrag.

Er zijn 4 partijen: gemeente, kennisinstituut, zorginstelling en zorgverzekeraar. Iedere partij heeft zijn belangen en eigen doel: geld en/of maatschappelijk belang. De partijen werken samen aan een casus en lossen deze op. Een door TNO geleverde spelleider begeleidt het spel.

TNO.NL

Dit onderzoek is verricht door TNO in het kader van de kennisprogrammering 2014 (KIP IVZ LGAL, 060.07724).

GEZOND LEVEN

TNO initieert technologische en sociale innovatie voor een gezonde inrichting van ons leven en voor een vitale samenleving.

TNO

Postbus 3005
2301 DA Leiden

Bezoekadres TNO:
Schipholweg 77-89
2316 ZL Leiden

CONTACT

Dr. J.F.E.M. (Jolanda) Keijsers
EC Life Style
T 06 30 30 68 42
E jolanda.keijsers@tno.nl